

OBRAZLOŽENJE
Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Člankom 289. stavkom 7. Zakona o socijalnoj skrbi (Narodne novine 18/22, 46/22, 119/22 i 71/23) propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno Grad Zagreb mogu osigurati sredstva za ostvarivanje novčanih naknada i socijalnih usluga stanovnicima na svom području u većem opsegu nego što je to utvrđeno Zakonom, na način propisan njihovim općim aktom, ako u svom proračunu imaju za to osigurana sredstva.

Gradska skupština Grada Zagreba, sukladno članku 41. točki 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22), donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Odlukom o socijalnoj skrbi (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/22, 29/22, 8/23, 30/23, 39/23-pročišćeni tekst) utvrđene su novčane naknade i socijalne usluge koje osigurava Grad Zagreb, te uvjeti i postupak njihova ostvarivanja.

Imajući u vidu sveukupnu društvenu i ekonomsku situaciju, odnosno dugoročnom inflacijom uzrokovane trendove snižavanja životnog standarda stanovništva, konkretno socijalno najugroženijih građana Grada Zagreba kojima se zbog sve oskudnijih materijalnih mogućnosti povećava rizik od opsežnije socijalne isključenosti i sve dubljeg siromaštva, uočena je potreba da se, sukladno financijskim mogućnostima i načelima socijalne skrbi, olakša pristup određenim socijalnim uslugama i novčanim naknadama koje Odlukom o socijalnoj skrbi (kao nadstandard) osigurava Grad Zagreb. Stoga se izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi omogućuje pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a svim osobama starijim od 65 godina, neovisno o njihovim materijalnim mogućnostima. Time se starijim osobama, kao posebno osjetljivoj kategoriji korisnika, kroz besplatan pristup javnom prijevozu Grada Zagreba dodatno olakšava mobilnost u svrhu zadovoljavanja njihovih osnovnih životnih potreba i uključivanja u svakodnevni život zajednice. Osim toga, pored dosadašnjih korisnika, propisuje se proširenje mogućnosti isplate novčanog iznosa povodom blagdana Uskrsa i Božića i korisnicima novčane naknade kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, korisnicima novčane naknade za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe i korisnicima novčane naknade korisnicima prava na doplatu za djecu. Dodatno, ovim izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi predviđa se i proširenje prava na uskrsnicu i božićnicu i hrvatskim braniteljima koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu i korisnici su novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ili zajamčene minimalne naknade. Nadalje, ovim izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi povećava se prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na pomoći djeci u mliječnoj hrani sa dosadašnjih 159,27 eura na 438,00 eura mjesecačnog prihoda po članu kućanstva. S obzirom da se ovaj prihodovni cenzus nije mijenjao od 2008., njegovim povećanjem omogućit će se dostupnost ove socijalne usluge i za dijete za koje se do sada nije mogla ostvariti, uz ispunjenje ostalih predviđenih uvjeta. Također, povećava se prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na pomoći u kući, s dosadašnjih 318,54 eura mjesecačnog prihoda samca ili po članu kućanstva na 500,00 eura. Naime, kako se taj prihodovni cenzus nije mijenjao od uvođenja ove socijalne usluge 2003., ovim povećanjem omogućit će se dostupnost većem broju korisnika. Također, preciznije se definira pružanje socijalne usluge pomoći u kući.

III. SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi sredstva će se osigurati izmjenama i dopunama Proračuna Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREDABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. dopunjuje se članak 4. Odluke o socijalnoj skrbi na način da se u članku 4. stavku 1. točki 1. dodaje alineja 9. koja glasi: „novčana naknada hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa i Božića“. U točki 2. alineji 5. podtočka a) mijenja se i glasi: „umirovljenici mlađi od 65 godina“. Ovim izmjenama Odluke o socijalnoj skrbi proširuju se kategorije korisnika novčanih naknada i socijalnih usluga koje osigurava Grad Zagreba na način da se novčana naknada osigurava i hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa i Božića, a socijalne usluge prava na besplatnu godišnju pokaznu ZET kartu osiguravaju umirovljenicima mlađima od 65 godina, kao posebnoj kategoriji.

Člankom 2. određeno je kako se u članku 5. stavku 1. riječi: „točke 1. alineja 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 9.“ zamjenjuju riječima: „točke 1. alineja 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 9. i 10.“, a da se stavak 2. mijenja i glasi: „Korisnicima novčane naknade iz članka 4. točke 1. alineja 1., 3., 4., 5., 6. i 7. ove odluke može se isplatiti novčani iznos povodom blagdana Uskrsa (uskrsnica) i Božića (božićnica), sukladno proračunskim mogućnostima, o čemu odlučuje gradonačelnik.“. Izmjenom ovog članka se proširuje mogućnost isplate novčanog iznosa povodom blagdana Uskrsa i Božića i korisnicima novčane naknade kojima je priznato pravo na status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja, korisnicima novčane naknade za osobne potrebe (džeparac) korisnicima doma za starije osobe i korisnicima novčane naknade korisnicima prava na doplatak za djecu.

Člankom 3. određeno je da se iza članka 21. dodaje podnaslov i članak 21. a koji glasi: “Novčana naknada hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa i Božića“. Njime je određeno da novčanu naknadu hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa (uskrsnica) i Božića (božićnica) može ostvariti hrvatski branitelj iz Domovinskog rata koji u vrijeme podnošenja zahtjeva ima prebivalište u Gradu Zagrebu i koji je korisnik novčane naknade za nezaposlene hrvatske branitelje iz Domovinskog rata ili zajamčene minimalne naknade te da o istoj odlučuje gradsko upravno tijelo nadležno za branitelje.

Člankom 4. određeno je da se u članku 25. stavak 2. mijenja i glasi: „Pravo na pomoć djeci u mlječnoj hrani ostvaruju korisnici čiji ukupni mjesečni prihod po članu kućanstva ne prelazi iznos od 438,00 eura“, čime se povećava prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na pomoć djeci u mlječnoj hrani sa dosadašnjih 159,27 eura prihoda po članu kućanstva na iznos od 438,00 eura po članu kućanstva. Stavak 3. briše se.

Člankom 5. određeno je da se člankom 35. Odluke o socijalnoj skrbi omogućuje pravo na besplatnu pokaznu kartu ZET-a umirovljenicima mlađim od 65 godina čiji su ukupni prihodi jednaki ili manji od 560,00 eura mjesечно te svim osobama starijim od 65 godina života, ukoliko to pravo ne ostvaruju po drugoj osnovi. Ovim člankom je također određeno da osobe starije od 65 godina života pravo na besplatnu godišnju pokaznu ZET kartu ostvaruju podnošenjem zahtjeva ZET-u te da im pravo na nju pripada od prvog dana mjeseca u kojem je podnesen zahtjev. Iznimno, pravo na besplatnu godišnju pokaznu kartu ZET-a osobe starije od 65 godina života ostvaruju počevši s 1. lipnja 2024. ukoliko ZET- u podnesu zahtjev u razdoblju od 1. lipnja 2024. do 30. rujna 2024.

Člankom 6. određeno je da se člankom 41. stavkom 2. povećava prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na pomoć u kući sa dosadašnjih 318,54 eura prihoda samca ili prihoda po članu kućanstva na 500,00 eura mjesecnog prihoda samca ili mjesecnog prihoda po članu kućanstva.

Člankom 7. određeno je da se članak 42. stavak 2. mijenja i glasi: „Ovisno o tjelesnom, mentalnom i zdravstvenom stanju podnositelja zahtjeva, osigurava se dostava jednog gotovog obroka u kuću dnevno te najviše do 8 sati ostalih sadržaja usluge pomoći u kući mjesечно, a što se utvrđuje rješenjem o priznavanju prava na uslugu pomoći u kući“. Ovim izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi se preciznije definira pružanje socijalne usluge pomoći u kući.

Člankom 8. određeno je da stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o novčanoj pomoći hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u povodu blagdana Uskrsa i Božića (Službeni glasnik Grada Zagreba 4/19 i 11/24), budući da će se, stupanjem na snagu ove Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi ta novčana naknada ostvarivati sukladno Odluci o socijalnoj skrbi.

Člankom 9. određeno je da će ova odluka biti objavljena u Službenom glasniku Grada Zagreba, a stupa na snagu 1. lipnja 2024. godine.